

DÉLBÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM
4Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.NOVISAD, 1925 JANUÁR HÓ 6
KEDDElőfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.Egyes szám ára:
1¹/₂ Dinár

Ideje élni!

Egy nemzet sorsa, az élet és a halál kérdése nem függ az évek fordulásától, csak beteljesedik a lepergő idő sodrában. A nemzet lelkében, jellemében hordozza végzetét: a múltat és a jövőt s a nemzet lelkére nézve épügel és hat az, ami az időben immár elmuvit, mint az, ami még csak eljövendő. Az ó- és ujesztendő határvonalát tehát csak abból az egy szempontból jelentős, hogy alkalmul szolgál és felhív minket a lelkünkbe való mély bepillantásra s a magunkkal való komoly számvetésre. Ha élni akarunk, akkor felettébb szükséges, hogy öntudatra juttassuk magunkban: mit tettünk eddig és mit kell tennünk ezután?

Elérkezünk ahhoz az újévhez, amelyben kisebbségi életünkre való komoly megszervezkedésünk és berendezkedésünk munkájához kell látunk. Sem álmodozni, sem télenkedni, sem vádaskodni nincs többé időnk. Időnk csak élni van. Életrevaló ujesztendőbe léptünk. Egy élő testnek pedig minden ízében élnie kell. A magyarság új életének abban kell megmutatkoznia, hogy a nép legszelebb rétegéig hatoló vérkeringéssel kapcsolódjanak össze a tagok a fejfel. A magyarság élete nem állhat semmiféle téren csupán egyes csoportok, különítmények, vagy egyének elvagdalt, elzárt és ellentétes próbálkozásából, hanem az egész magyar népnél közös életérdekek felismeréséből és szolgálatából kialakuló életteljes, egységes akciójából, amellyel a maga létét és fejlődését önmaga erejére támaszkodva biztosítja. Kétféle ember, akiket ugyanannak az anyanyelvnek, kulturának, tradíciónak és lelkületnek hatalmas erőit jelent, ha tudja ezt és él vele. Épen ennek az öntudatnak a megteremtése és megerősítése a feladat minden téren.

Elsősorban a Magyar Párt nemzetpolitikai akciójának a feladata ez. Nagyon világos, hogy a magyar nép, mihielyt megszerveztetik, mihielyt felvilágosítottatik és mihielyt tényleg és csakugyan szerzett, folytonos érintkezéssel a vezetői által egy testté kovácsoltatik, rögtön fel fogja ismerni, hogy itt csak egy magyar érdek van: az állam törvényeinek tiszteletében, békésem unkában élve, a saját magyar lelke és jelleme benső törvényei alapján élni a maga életét; gazdasági és kulturális egységben biztosítani a maga és gyermekei számára azokat az örök emberi jogokat, amelyekkel élve emberhez méltó életet élhet s miközben hozzájárul az állam konszolidációjához, nemzeti sajátosságának minden téren való érvényesítésével kitermeli a saját magában rejlő legértékesebb lehetőségeket. Az öntudatosítás és szervezés kétségteletlenül azt fogják eredményezni, hogy népünk rájön és meggyőződik afelől, hogy az állam részéről való megbecsültetésének és érvényesülésének is egyetlen útja az állam életébe magyar mivoltának, jellemének, kulturájának, erőinek teljes megőrzésével és kifejlesztésével való erkölcs és hűségesség beilleszkedése, míg pillanatnyi, kicsinyes érdekekért való feladása ezeknek nemcsak a saját lelkének megtagadása, hanem a megérdemelt megvetés és eltaposás útja is lenne a saját ítélete alapján. Gyáva népeknek nincs hazája. A magyar népet arra kell megszervezni, hogy legyen bátorsága élni a maga testi-lelki erőivel, a mások tiszteletében és sérelme nélkül, de a maga javára és fentartására. Szeretettel és odaadással kell ehez a drága néphez közeledni és megmutatni neki a saját lelke csudálatos erőit, mert nincs halálra ítélt, ha önmaga élni akar és meglátja életének gazdag forrásait. És

itt vár nagy feladat a vajdasági magyar irodalomra és művészetnek népünk, nemzetünk lelkeinek tükrévé kell lennie; a nép lelkének kell önmagára ismernie és eszményeket találnia! egészséges, lendítő eszményeket kapnia belőle az életre. A mi irodalmunknak és művészetünknek nyelvben és formában és tartalomban egyaránt szocializálnia kell, hogy egyéni és zártkózt mivolta helyett a nemzet lelkének eredeti és termékeny kivirágása legyen s így találja meg tiszta művészi mivoltában nemzetnevelő hatalmát. S végre a magyarság ősi egyházainak

kell olyan társadalmi keretet, munkásságot és lelki gondozást fejleszteniök, amely az emberi lélek legmélyebb és legősebb vágyai és szükségletet kielégítésével kovácsolja lelki egységgé, testvéri közösséggé a romániai magyarságot. Nemzetpolitika, irodalmi és egyházi élet ugyanannak az egy feladatnak három utiránya és módja: a nép életének öntudatos, magyar keresztény egységre nevelésének és emberibb, jobb jövődjé kiépítésének... Ez a magyarság új életének programja, amely az idők változásaitól függetlenül a jövődjé bezárt ajtajának aranykulcsa

Letartóztatták Rádicsot

Zagrebi lakásán rejtőzködött tegnapig Rádics

A zagrebi rendőrség hétfőn délelőtt harmadszor is házkutatást tartott Rádicsnak a Prpics-palotában levő lakásán. Ugylátszik a rendőrségnek valaki besugta, hogy Rádics lakásán rejtőzködik, sőt még a rejtékhelyét is közölték vele. A rendőrség a házkutatás során egy titkos ajtót talált Rádics hálószobájában, Rádics ágya alatt. A titkos ajtón át egy rejtett szobába jutottak a rendőrség emberei, ahol megtalálták Rádicsot. A horvát paraszvezér teljesen nyugodtan fogadta a rendőrséget és a rendőrtiszt felszólítására követte a rendőrségre, ahol azonnal közölték vele letartóztatását. Rádicsot külön cellában helyezték el.

Rádicsék nem vallanak

A zagrebi rendőrség szombat óta hallgatja ki a letartóztatott Rádicspártiakat. A kihallgatásokat maga a rendőrség főnöke végzi. A parasztpárt vezetői azonban csak nagyon röviden, vagy egyáltalán nem válaszolnak a kihallgatást vezető rendőrtisztek kérdéseire. Dr. Macsek arravaló hivatkozással, hogy alelnöke a választásokat intéző bizottságnak és így nem tartóztatható le, megtagadta a vallomástételt. Predavec azt válaszolta, hogy ő csak a bíróság előtt hajlandó vallomást tenni, Krnjevic szintén nem vallott és azt mondotta, hogy mindaddig, amíg a parlament ki nem adja, nem tesz vallomást. Kosutics mérnököt — mint most kiderült — csak azért tartóztatták le, mert a házkutatás alkalmával revolvert találtak nála, amire engedélye nem volt. A rendőrség tiltott fegyverviselésért két havi zárásra és ezer dinár pénzbüntetésre ítélte.

A rendőrség a letartóztatott képviselők kihallgatását vasárnap este fejezte be, a képviselőket pedig hétfőn délelőtt kísérte át az ügyészségre ugyanakkor a kihallgatási jegyzőkönyveket és a lefoglalt tárgyakat is átadták. A lefoglalt tárgyak között megtalálták a parasztpártnak a parasztpárt internacionáléba való belépéséről szóló eredeti szövegét, amely a bejelentést tudomásul veszi. Azonkívül találtak még több levelet, amelyet Lenin Rádicshoz intézett.

A rendőrség külön-külön felsorolja, hogy melyik képviselőnek mi a bűne. Kosutics képviselőt felelősségre vonják, mert Rádics Istvánnal elment Moszkvába és pártja csatlakozását a parasztpárt internacionáléba bejelentette. Dr. Macseket azzal vádolják, hogy több esetben Bécsben járt és az ottani szovjet ügyvivővel titkos tárgyalásokat folytatott. A rendőrségi jelentés azzal záródik, hogy „a letartóztatott képviselők immunitásukra való hivatkozással megtagadnak minden vallomást”.

Offenzivát terveznek Moszkva ellen

Franciaország, a kisantant és Lengyelország fegyveres szövetsége

A Párisban és Münchenben élő orosz emigránsok Nikolajevics Miklós nagyherceg és Sassanov külügyminiszter vezetésével nagyszabású akciót terveznek a szovjet ellen. A terv azon alapszik, hogy a Wrangel hadseregnek Franciországnak és a Balkán államokban szétszórott részeit azonnal mozgosítják és már az első tavaszi hónapokban megindítják Oroszország ellen az

offenzivát. Az orosz emigránsoknak sikerült akciójuk támogatására Franciaországot, a kisantantot, a bolsevik veszedelemtől fenyegetett Balkán államokat és Olaszországot megnyerniök, Lengyelország is csatlakozott a bolsevik ellenes szövetséghez, mert az orosz emigránsok megígérték, hogy akciójuk sikere esetén Lengyelország megkapja Ukrajnát.

A Hrvatska Zajednica ellen

is az államvédelmi törvény alapján járnak el

A horvát köztársasági parasztpárt, amikor először merült fel a terv, hogy Rádicsék ellen az Obznana alapján fognak eljárni, úgy határozott, hogy ebben az esetben Hrvatska Zajednica néven fog résztvenni a választásban. A kormány azonban lehetetlenné akarja tenni, hogy a Rádics-párt bármely formában is részt vegyen a választásokon és ezért most azzal foglalkozik, hogy az államvédelmi törvényt a Hrvatska Zajednicára is kiterjeszti. A tegnapi minisztertanácson hosszasan tanácskoztak erről a kérdéssel és bár többféle terv merült fel, végleges határozatot még nem hoztak ebben a kérdésben. A kormányhoz közelálló körök véleménye szerint a Hrvatska Zajednica

ellen is rövidesen éppúgy fellépnek, mint Rádics pártja ellen.

Gutaütés érte a beogradi polgármestert

A radikális-párt végrehajtó bizottsága tegnap este hat órakor ülést tartott. Alig tanácskoztak néhány percig a bizottság tagjai, Marjanovics Mihály beogradi polgármester, képviselőjelölt rosszuléltől panaszkodott Alig kelt azonban fel az asztaltól és tett néhány lépést eszméletlenül összeesett.

A bizottság tagjai rögtön orvost hívtak, mire azonban odaért az orvos, Marjanovics már halott volt.

A beogradi polgármester tragikus halála nagy részvétet keltett.

A demokrata párt szerémségi jelölései

Megegyeztek a szlovákokkal és a független radikálisokkal

A demokrata párt szerémségi szervezete megegyezést létesített a szerémi szlovákokkal a választáson való együttműködést illetően. A megegyezés értelmében a szerémségi szlovákok mind a demokrata pártot fognak szavazni, a demokratapárt viszont legerősebb szerémségi járásában, az iloki járásban a szerémi szlovákok vezetőjét dr. Abaffy Cyril zemuni ügyvédet fogja jelölni.

A demokraták a független radikálisokkal is megegyeztek a Szerémségben és két független radikalist jelölnek listájukon: Dr. Arangyelovics Dragolyub beogradi egyetemi tanár s Trimojovics Milant a „Radikal” szerkesztőjét.

Nincs bolsevistaellenes blokk

Cankov nyilatkozata Bukarestben

Cankov bolgár külügyminiszter bukaresti tartózkodása alatt bukaresti és beogradi utjáról a következőkben nyilatkozott:

— Romániának és Bulgáriának közös célja a bolsevizmus elleni közös védekezés. Ez a körülmény sok más körülményen felül is közelebb kell hozza a két országot egymáshoz. A bolgár kormány a béke a vezető eszménye. Távol áll tőle a konfliktus keresés s a szomszédi jóviszonyt akarja fentartani és megszilárdítani az összes balkáni államokkal.

— Nincs és nem is kötöttünk megegyezést a bolsevizmus nem jelent olyan veszedelmet, hogy ezért fegyveres egyezményt kellene kötni. Azonban nincs kizárva, hogyha mégis fenyegető mérvet öltene, közös akcióra kerül a sor. Lengyelország nem jöhet itt kombinációba, mert hisz ő eléggé el van foglalva belügyi nehézségeivel. A bolsevista veszély közös, de védelemre csak akkor van szükség, ha Oroszország valamelyik államot komolyan nyugtalanítana.

— Bulgária is — folytatta Cankov miniszterelnök — megtudja védeni magát a belső mozgalmaktól, de határai miatt van szüksége a szomszédos országokkal való egyértelmű működésre.

Egy újabb kérdésre felelve, a hadsereg kérdésére tér át.

— Az bizonyos, hogy a jelenlegi hadsereg régi szisztémáján változtatni kell. Kérni fogjuk az antant hatalmaktól, hogy ismerjék el az általános sorozási kötelezettség bevezetését, mert a mai organizáció nem elég, nem megbízható és aránytalanul sokba kerül. Bulgáriának itt van szüksége segítségére.

Tőzsde

Beograd, jan. 5. Páris 346 50, London 304 —, Milano 270 70, Newyork 63 90, Genf 1246 —, Prága 193 25, Bécs 0 0898, Budapest 0 0895, Bukarest 33 —, Szaloniki —, Amsterdam 25 70, Berlin 15 37, Szófia —.

Zürich, január 5. (Zárlat) Beograd 7 9750, Newyork 513 —, London 2446 —, Páris 27 81, Milano 21 71, Prága 15 4750, Bécs 0 0072, Budapest 0 007075, Szófia 3 75, Bukarest 2 63, Szaloniki 9 27, Berlin 122 10, Brüsszel 25 65, Amsterdam 208 —, Athen —.

Jóslatok az 1925-ik évre Mit hoz az ujesztendő?

Bécsből jelentik: A kiváló gráci csillagász, Karl Frankenbach, jogos elégtétellel tekinthet vissza eddigi működésére. Az „Ember és Kozmos” című havi folyóiratában politikai jóslatokat mond 1925. évre. Bevezetésül utal rá, hogy eddig nyilvánosságra hozott jóslatai pontosan teljesedtek. Nagy feltűnést keltett néhány hónappal ezelőtt a nóbeldíjas írónak, Blasco Ibaneznek Párisban három nyelvben, spanyol, francia és angol nyelven megjelent könyve: „Leleplezések XIII. Alfonzról, a katonai terror Spanyolországban.” A könyv megsemmisítő kritikát mond a kormányról és Primo de Riveráról. Ibanez a királyt tette felelőssé, hogy a marokkói háború folytatását kikényszerítette, Primo de Riverat pedig figarónak nevezi.

Frankenbach novemberi füzetében előre megjósolta, hogy a „direktóriumnak és a királynak nagyon éles kritikában lesz része”, amiben bőven részesültek Ibanez részéről és teljesült éppen úgy, mint az Egyiptomról „a katasztrófák nyugtalan földjéről” előre jelzett prognózis. A Mussolini jelenlegi helyzetét és Ebert elnök esetét szintén pontosan előre jelezte.

Ezek után külföldön nagy érdeklődéssel várták a fiatal csillagász újabb jóslatait, aki a kíváncsiságot kielégítve, 1925-re is megadta a politikai prognoszt. Szilárdan állítja Frankenbach, hogy az 1925-ik esztendő a fellángoló forradalmak előkészítő éve lesz, a titkos munkák és kegyetlenségek esztendője. A szeretet evangéliuma kevés visszhangra talál a földön. Azok a kevesek, akik szívökben viselik, legyőzhetetlen helyzetbe kerülnek és a világtörténelem modern dilettánsai fognak uralkodni.

1924 végét az Uranus és Mars konjunkciója követte, ami a kozmikus energia sugarát közvetítette. Ez a forradalmi és háborús hatások periódusára mutat. A zodiákus hatások, a Neptun és Mars bolygók által közvetített energiák a kegyetlenkedések veszedelmét adják, mert az oroszán és skorpio jegye negatív oldalról mutatkozik, a csillagkép legbrutálisabbjai. A vezető hatalmak titkos diplomáciája tehát fokozott munkásságot fejt ki, az Amerika és Japán közötti ellentét kritikusan kiélesedik.

Angliának Indiában és Egyiptomban fenyegető propaganda ellen kell küzdenie. Már februárra fokozott lázongás várható Irországban a jelek szerint. Franciaországra nézve is veszedelmek mutatkoznak, már februárban ellentétbe kerül egy másik nagyhatalommal és orosz politikájának engedményeket kell tennie. 1925-ben a pirenei félsziget

forradalmi mozgalmak színtere lesz. Olaszország és Románia belső küzdelmekben gazdag esztendő előtt áll. A Csehszlovák állam fináncaira pénzügyi csapások várnak. Komoly tünetek mutatkoznak a Balkánon. Szíriában, Algírban és Transvalban.

Az 1925. esztendő a vége felé nö-

vekvő komplikációk irányzatát mutatja és az előkészítés esztendőjének nevezhető, amelyet 1926. a kezdődő megvalósulások éve fog követni.

Ennyit mond Frankenbach. Jóslatai már néhány hét múlva ellenőrizhetők, hogy a fiatal csillagásznak van-e igaza, vagy nincs.

Miért mondott le a polgármester?

Dr. Sztefanovics Zsarkó polgármester nyilatkozata — A közvélemény egyhangulag elítéli a polgármester ellen indított politikai hajszát

A „Délbácska” vasárnapi híradása nyomán Novisad lakossága megdöbbenéssel vette tudomásul, hogy Sztefanovics Zsarkó polgármester, aki két év óta áll Novisad élén, benyújtotta lemondását. Nem szándékunk beleavatkozni abba a rejtett és részben ismert, sőt közismert célokkal indított harcba, amely hónapok óta áll a polgármester személye körül, csupán kötelesség szerűleg néhány olyan megállapítást teszünk, amelyeket osztatlanul vall a novisadi közvélemény is. Dr. Sztefanovics Zsarkónak elévülhetetlen érdemei vannak a háború és forradalmak után teljesen leromlott Novisad felvirágoztatása körül. Működése alatt a városépítést, a közrend, a köztisztaság és közvilágítás, valamint a városfejlesztés olyan problémái oldódtak meg, amelyekkel hivatalba lépéséig minden esetben eredmény nélkül kísérleteztek. Fáradhatatlan munkabírással töltötte be tisztét, s működése hátrára és tiszteletre kötelezi a város minden polgárát. Mint a vajdasági városok szövetségének elnöke tisztviselői érdekében fejtett ki eredményes tevékenységet, s mint a tőzsde kormánybiztosa védelme volt a

tisztességes kereskedelemnek és védője a kereskedelem tisztességének. Nem volt soha pártpolitikus és nemzetiség szerint nem tett különbséget soha polgár és polgár között. Még a legutóbbi időkben is a nagyszabású tervek egész sorozatának megvalósításával foglalkozott, s ha a tervezett kétszázmillió kölcsönt a város az ő működése alatt kapja meg, a szerb Manchester valóban arra válhatott volna a legközelebbi évek alatt, amivé válnia kellene. A közvélemény a legmélyebb sajnálkozással látja, hogy pártérdek és személyes intrikák még egy ilyen működést is meg tudnak akadályozni, bár még most rendületlenül bízik abban, hogy a belügyminiszter a lemondást nem fogja tudomásul venni. A lemondás okaira vonatkozólag a polgármester nem nyilatkozik, s ma csupán ennyit jelentett ki a „Délbácska” munkatársa előtt:

— *Lemondtam, mert teljesen elkedvetlenülitt az a körülmény, hogy még olyan oldalról is támadásban volt részem, ahonnan jogom volt támogatást várni...*

A szűkszavú és mégis sokat mondó nyilatkozathoz nem fűzünk kommentárt.

Halálos gázmérgezés a szénsavgyárban

**Gázalarc nélkül a szén-gáz tartalmú kűrtőben — Kit terhel a felelősség
Bíró József halála miatt?**

Tegnap délelőtt halálos végű szerencsétlenség történt a Pirosi ut végén levő „Magnesit” szénsavgyárban.

A Magnesit szénsavgyárban két kűrtő van a szén-gáz fejlesztésére, amelyeket minden hónapban tisztítani kell. Tegnap délelőtt Bíró József és Kiss Sándor munkásokat bízták meg a kűrtő kitisztításával. A munkások gázalarc nélkül és anélkül, hogy előbb meggyőződtek volna arról, van-e gáz a kűrtőben, hozzáfogtak annak tisztításához. Alig tartózkodtak benn néhány percig, érezték hogy a kűrtőben szén-gáz van. Segítségért kiáltottak, a gyárból azonban senki sem mert bemenni a kűrtőbe, mivel ekkor már tudták, hogy szén-gáz van még benne és gázalarc nélkül életveszélyes ilyenkor a kűrtőbe menni. A gyár azonnal tele-

fonált a tűzoltóságnak és kérte, hogy jöjjenek gázalarcokkal, mivel két munkás a szén-gáz tartalmú kűrtőben van. A tűzoltóság az autófecskendővel és autólétrával azonnal a helyszínre ment és a két munkást kihozta a kűrtőből. Mindkettő eszméletlen volt és a kórházba szállították őket, Bíró József azonban utközben meghalt. Kis Sándor állapota javult és valószínűleg rövidesen el is hagyhatja a kórházat.

Bíró József halála után érdeklődtünk, hogy van-e a Magnesit-gyárnak gázalarca és azt a választ kaptuk, hogy nincsen. Szinte hihetetlennek tartjuk, hogy a szénsavgyárban, ahol szén-gázzal dolgoznak, ne legyen gázalarc.

A rendőrségnek és vizsgálóbíróknak ez ügyben a legszigorubb vizsgálatot kell megindítani, mert ha Bíró Józse

Nincs tovább

Irtó: Tomán Károly

SZEMÉLYEK:

A direktor

Az asszony

A harmadik, akinek nincs szava

(Két férfi áll egymással szemben. A bankigazgató külseje terjedelmes; minden mozdulata magabiztos, meglátszik rajta: ő van felül. Ahogy beszél, filozofál, kiérzik belőle, hogy ő is tudja, hogy ez reá nézve úgy sem fontos, de mivel itt áll valaki előtte kénytelen annak a feje felett elnézni s mondani bölcseket. Az a valaki a bank pénztárosa pedig igyekszik minél kisebbnek lenni igénytelenségében, hogy tékozló fiuként, ha nem is terített asztal, de legalább megbocsátás várja.)
(Direktor:)

Nézze! Az igazat megvallva, nem szeretem, ha a pénztárosomnak bizalmas, csak négy szemközti közölhető mondanivalói vannak. Vagy maga van bajban s ekkor a legőszintébb részvétemről biztosíthatom; vagy a bankról van szó, amiről nekem feltétlenül előbb kellett volna tudnom.

Ami az előbbi ellenvetését illeti, hogy nem tud élni, csak annyit mondhatok, hogy nem adhatom el az autót és ez által javíthatom meg a fi-

nanciális helyzetét. Ez feleségem őnnagsága egyetlen szorakozása s utóvégre én sem mehetek néha esténként, mint egy armer reiserder gyalog a komédiába.

Dolgozzon! Csinálja a szó-szoros értelmében a pénzt! Ne nézzen se jobbra, se balra. A militeuja morogni fog ugyan, ha elejébe mer vágni, de legyen nyugodt a következő évtized generációja szentesíti a meglévőket. Nem fogja kutatni az utat, amit megtett, amíg ideért. Sőt — a tulajdonjog védelme címén harcra kel majd, hogy megvédje a kényelmét, amit az ő munkája izzadt ki. Közben vigyázni kell s ez csak az erősek tulajdonsága, mert az ember könnyen el is bukhat... Apropos... Azt tudja, hogy holnap rovacsolás lesz?

Őn elsápad?

Talán éppen ez az a téma, amiről beszélni akart? A dolgot tudja elharsztani nem lehet! Ön derék ember volt mindig, de azért, ha valami volna... Ajánlom mindenesetre a dolog jó megfontolását, mielőtt velem, mint feljebbvaló hatalommal valamit közölne.

Ilyen esetben a legjobb ha hazamegy — addig kimentem — s hideg borogatást rak a fejére. Lényeges, hogy a törülköző jó kicsavartan kerüljön a fejére...

Különbö a viszontlátásra — holnap.

(Az asszony:)

Te ezt ilyen egyszerűen jelented, hogy az igazgató nem volt hajlandó veled még csak beszélni sem az eshetőségekről vagy a kibontakozásról. Szavakat sem tudtál hazudni?... Mit? Mit?... hogy a feleségednek néha egy kalap is kell. S hogy az az egész összeg egy bagatell. Neked nemcsak a zsebed üres, nemcsak a külsőd kopott, de a lelked is fakó, üres. Arra születél, hogy napokat, órákat tapossál ott, ahol mások tapsolnak.

Nem tudtál volna arra vinni, ahol csillárok fényében, fehér asztalok mellett, pezsgő butéllák között, frakkos pincérek előtt élsz az Élet.

Csak ez a gyerek az eredmény a két esztendőjevel. Ezért kelletem neked? A magam egészségével, hogy bennem éljél. Nem lehetett nekünk együtt maradni. Nem is kellett nagy vihar, hogy megtudd, hogy csak azért kellett, mert nem jött más. Most nincs hová! Nekem lesz még valahol egy kis hely. A fiam részére is. Őt magammal viszem. Én születtem. Az enyém. Magának pedig ezek után: Adieu!

Másnap a rendőrség zárva találta a lakás ajtaját. Mikor betörték, egy mezev hullát láttak csak. A halántékán kis fekete folt. Az asztalon egy levél, amiben semmi több, csak ennyi: nincs tovább!

halálát valakinek a könnyelműsége vagy bűnös nemtörődömsége okozta, akkor ennek feltétlenül felelnie kell a bíróság előtt egy emberélet elpusztulásáért.

„Belgrád óriási fejlődése“

„A jugoszláv főváros, mint a Balkán forgalmi centruma“

A „Középeurópai Lloyd“ című Bécsben megjelenő új közgazdasági lap újévi számában Beogradról „Beograd óriási fejlődése“ cím alatt hosszú cikket közöl. A cikkből itt adjuk a következő részleteket:

„Ipari és kereskedelmi téren szinte amerikai méretű fejlődést mutat fel a jugoszláv főváros, melynek leghűbb tükre az óriási mértékben megindult építkezés. A mai és a régi Beograd között alig van hasonlatosság és különösen a Belvárosban számtalan bankház, üzlet, szálloda és lakóház épült és épül, valamennyien négy, öt, sőt hat emelettel. A Duna partjain gyárak emelkednek és mindenütt kiütözik a lázas törekvés, hogy a nagyvárosi jelleggel egyidőben nagyvárosi rendszert létesítsenek.

Gazdasági vonatkozásban az átalakulás még szembetűnőbb. Míg a háború előtt a szerb állam gazdasági feladata viszonylagosan egyszerű volt, amennyiben ez szinte kizárólag a belvárosi termékek kivitelére és a napi szükségletek fedezésére elengedhetetlen készárak behozatalára szorított, addig ma már a beogradi kormányzat gazdasági politikájának egy nagy ország egyetemes boldogulását kell alátámasztania, oly országét, amelynek immár messzeimő ipusztériális és kommerciális érdekei vannak. Arról van szó, hogy ez a gazdasági politika és az ennek testet adó törvényhozási és kormányzati rendszabályok és intézkedések ne csak a mezőgazdasági termelés célszerű értékesítését biztosítsák, hanem a különböző iparoknak is nyereséges élet-és fejlődési lehetőséget nyújtsanak. Mindennek természetesen velejárója, hogy nemcsak az ipar, hanem annak életté, a bankok is Beogradban: a kormányzat székhelyén koncentrálódnak. Beograd így a kereskedelmi és ipari vállalatok inváziójának valóságos célpontja lett, ámbár Zagreb erősen küzd ez ellen, de egyre kevesebb kilátással, legalább is mindaddig, míg a jugoszláv politikai élet sulypontja Ószerbiában gyökerezik.

Ha Beogradot tisztán földrajzi szempontból nézzük, meg kell értenünk, hogy a Balkánnak egyetlen városa sem bír annyira annyira előnyös geográfiai helyzettel, mint a jugoszláv főváros. A nagy jugoszláv állam szívében, Középeurópa, a Balkán és a Fekete tenger hatalmas eleven vonalát képező Duna és a Szlavonia és Horvátország között kapocsként szerepel Dráva összefolyásánál, a Törökország és az Égei-tenger felé irányuló nagy transeurópai vasúti hálózat mentén: Beograd valóban a Balkán és a Kelet egyik legfontosabb kulcsát bírja, hiszen a beogradi Duna—Száva hid után csak a Fekete-tengerhez közel, Csernavodánál emelkedik a második hid. A Nyugatról Kelet felé hőmpölygő gazdasági és szellemi fejlődés áradata elsősorban és teljes erejével Beogradot érinti. Ha ez a város érteni fogja annak módját, hogy ezt a termékeny áramlatot a maga gazdag Hinterlandjának javára és értékesítésére felhasználja: úgy Beograd a Balkán gazdasági központjává fejlődhetik.

Kétségkívül Jugoszlávia eddig kihasználatlan altalajkincsei nagyobbak, semmint a laikusok gondolnak. A bori rézbányák, Ószerbiai gazdag és kihasználatlan szénrétegek, Bosznia óriási vasterületei, ezüst, ólom, réz, sőt aranytelepei, rendszeres kihasználás mellett eleddig még nem is sejtethő gazdagságot jelentenek. Beograd fontossága mind-e természeti kincsek gazdasági kihasználásával arányban növekedik.

A legszebb és legalkalmasabb Karácsonyi ajándékot F. DIETRICH bórondósnál Novisad, Kralja Petra 30. szerezheti be. Ne mulassza el a kirakatomat megtekinteni!

HIREK

**

A Magyar Párt százas bizottsága szerdán délután 3 órakor a szokott helyen ülést tart. A fontos tárgysorozatra való tekintettel az összes tagok pontos megjelenését kéri az elnökség.

— **Lapunk legközelebbi száma a mai ünnep miatt csütörtökön reggel a rendes időben jelenik meg.**

— **Hazaérkezett a királyi pár.** Sándor király, Mária királyné és Péter trónörökös Párisból Blédebe érkeztek, ahol a karácsonyi ünnepeket fogják eltölteni.

— **Elfogadták a német párt listáját.** Dr. Belajcsics Vladimir törvényszéki elnök tegnap közölte a német párt kiküldöttjeivel hogy a törvényszék elfogadta a német párt listáját és így a németek lesz a harmadik urna a választásokon.

— **A Katholikus Olvasó és Gazda Kör** ma este megismétli vasárnapi karabóját.

— **A demokrata párt noviszadi jelöltje.** A demokrata párt tegnap választotta meg Novisad városi jelöltjét, dr. Mátics Milán ügyvéd személyében.

— **Felmenték a bérkocsik tarifáját.** A belügyminiszterium jóváhagyta a noviszadi bérkocsik tarifaemelés iránti kérvényét. Az új tarifa szerint egy órai kocsit az eddigi 30 dinár helyett 40 dinár lesz, a vasut vagy hajóállomásig pedig 20 dinárt kell egy utasnak fizetni.

— **A noviszadi hentesek és mézszárosok** közlik a közönséggel, hogy szerdán gör. kel. Karácsony első napján az üzletek egész nap zárva lesznek.

— **Ha az asszony fiatalodni akar.** Londonban az utóbbi időben nagyon elszaporodtak a „szépség orvosok“ akik nagy népszerűségnek örvendenek és akiket nagy számmal keresnek fel hölgyek a társadalom minden rétegéből. Természetes, hogy ezek az urak nem annyira orvosok, hanem kenőcs-gyártók, sarlatánok, vagy kuruzslók. Az egyik ilyen szépség orvos, Willi Károlyal történt a kellemetlen eset, hogy egyik paciensenek férje alaposan elrakta őt. A felbőszült „doktor ur“ feljelentést tett az illető Garvey nevű ur ellen testi sértés miatt. A tárgyaláson azután kiderült a kellemetlen afférnek érdekes előzményei. Garveyné elmondta a bíróságon, hogy felkereste Willit, hogy egy kissé megfiatalítsa magát általa. Pirulva mesélte el, hogy sokkal idősebb mint férje és egyetlen reménye az volt, hogy Willi képes lesz teinjét kissé felrísíteni és orcája ráncait eltüntetni. Willi azonnal nagyobb összeg lefizetését követelte, ami után néhány napra rá megkezdte a kúrát. Ez abból állt, hogy a szánalomra méltó hölgynek az arcát először valami kenőccsel bemázolta és ilyen vasgáton bekenve képpel egy sötét szobába ültette. Csak két óra múlva mosta le Garveyné arcát és bocsátotta el azzal a meghagyással, hogy két nap múlva jöjjön el a kúra folytatására. Mikor Garveyné férje hazaért, feleségét keserves zokogásban találta, az asszony nagy fájdalomról panaszkodott, ami nem volt csoda, mert az egész arcára cafatokban lógott le. Férje rémült kérdéseire azután elmondta, hogy micsoda műtétet állott ki csak azért, hogy férjének jobban tessenek. Férje elkeseredésében botot ragadott, a szépségdokter lakására rohant és azt alaposan helybenhagyta. A bíróság — bár az asszony arcán még jól láthatók voltak a sebhelyek, amelyeket a „kúra“ okozott — mégis kegyetlen volt elítélni Garveyt, de csak igen kis büntetésre, mert erős felindulásban követte el tettét.

(x) **Kokszot és kőszent** kályhafűtéshez csakis *Krajačević* fatelepén vásároljon. Telefon 165. 22

Gyilkosság a közkórházban

Egy szerelmes pincérleány agyonszurta vetélytársnőjét

A noviszadi közkórház bujakóros osztályán már hosszabb ideje állanak ápolás alatt Vujics Milena 22 éves bjelicai (Montenegro) születésű és Micics Katica verbászi születésű pincérleányok. A két nő ellenséges viszonyban élt egymással. A haragra egy katona adott okot, aki a két leánynak egy időben tette a szepet. Vasárnap délelőtt 11 órakor a két rivális ismét összeveszett. A vitát csakhamar verekedés követte. A rugás, harapás és karmolás, valamint a legválogatottabb szitkok nem bizonyulva alkalmasnak arra, hogy a

vita elintéződjék, Vujics Milena hirtelen kést rántott elő és azt markolatig döfte vetélytársnőjébe. A leány egyetlen jalkiáltással összerogyott és másodpercek alatt kiszenvedett. A kés, amely tizenkét centiméternyire hatolt a testbe, átjárta a szerencsétlen leány szívét. A gyilkos leányt azonnal letartóztatták. Kihallgatásakor azzal védekezett, hogy Micics állandóan rágalmozta. Átadták az ügyészségnek. A meggyilkolt leány legutóbb a „Teve“ vendéglőben állott alkalmazásban. Ma délután fogják eltemetni.

— **A szerb jótékony nőegylet hangversenye.** A szerb nőegylet január 9-én Mária királynő születésnapján nagyszabású hangversenyt rendez a Szloboda szálló nagytermében. A hangversenyen Popova, beogradi operaénekesnő és Mariasec operaénekes lépnek fel. Az estélyen a beogradi és noviszadi helyőrségek közös zenekara Matacsics a beogradi opera karnagyának vezetésével hangversenyez. A tánchoz is katonazene szolgáltatja a zenét. Jegyek elővételben a Slávia könyvkereskedésben kaphatók.

— **Református-katholikus ölekezés Maradék.** A szrémi Maradék községben 1917 óta most volt először magyar vigasság. 1924. december 31-én a református és római katolikus fiatalság műsoros Szilveszter-estélyt rendezett olvasókörük javára. Gyurkovits Ernő tanító megnyitóbeszédében a református és római kath. fiatalság testvéri ölekezése fölött való örömet és azt a kívánását fejezte ki, hogy az ő-évvél haljon meg a közöttük levő régi bizalmatlanság, az új-év pedig teremtsen bennük krisztusai szeretettel telt, testvéri új szívet, új lelket; majd arról szólt, hogy a gazdasági és politikai viszonyok akkor is hatnak reánk, ha azokkal nem törődünk, ezért is szükséges, hogy korcsmázás helyett olvasókört látogassunk. Vince Mihály és Cimmermann Rozika „A nagyanyó“ c. dialogot, Pavlik András, Für Kovács Rozika, Vinkovits Lajos, Berger András és Ipacs István pedig Zilahy Lajosnak „Rózsika“ című színművét adták elő. Koroknai József monológját és saját tréfiával viggá tette a zsufolóság telt terem népét. A szereplőknek e helyen is köszönetet adunk, amiért oly jó sikerrel vitték véghez ezt az első előadást. Köszönetét fejezi ki a rendezőség azoknak is, akik felülfizetésükkel segítették a magyar olvasókör ügyét: Csepregi Mátyás, Mravcsék Ferenc, Kolovics András, Bajnár István, Berényi György, Tasi István, Erdős János, Kadvány Lajos, Szemlics József, Für Ágnes, Gulyás Ferenc, Báró István, Novák Iván, Nagy Mihály, Szalács György, Hajnal Mihály, Lápszki András, Müller Péter, Szibinkics Szevén, Báró György és Tamás, Koroknai István, Holiga Sándor, Gulyás István, Koroknai Imre.

— **Szén, brikett** szobafűtéshez és elsőrendű tüzfű kapható Schwarz testvéreknél. Hal-tér 11. Telefon 9. (1—6)

— **Vasárnap délután** az Apolló mozi 5 órai előadásán elveszett egy kis fekete pénztárca, iskolai bizonyítvány és 2 darab fényképes igazolvánnyal együtt. Kérletik a b. megtaláló a kiadóba eljuttatni szíveskedjék.

(x) **A Színházi Élet** jugoszláviai szépségversenyén résztvevők fényképei csak azokban a példányokban található, melyek a „Kardos oglasni zavod“ felülbélyegzéssel vannak ellátva. Minden számban található noviszadi fényképek: 1—2

— **Megfulladt egy bank pánckamrájában.** Londonból jelentik: Megrendítő szerencsétlenség történt a minap az angolországt Shottonban. A Midland-bank készülő új épületén dol-

gozott John Kavanagh fiatal munkás, ki éjszakára is ott maradt, hogy korán reggel folytathassa munkáját. Éjszakára bevonult egy pánckamrába, ahová bevitt magával egy izzó szénrel telt vaskosarat, hogy a hidegben megmelegedhessék mellette. Magára zárta az ajtót. Másnap a munkások holtan találták a szerencsétlen fiatalembert.

Tizenegy botrányos részegség

Novisad vasárnapi alkoholos krónikája

Novisad közintézményei közül kétségtelenül az örvend a legtuntetőbb részvétlenségnek, amely „Trezenyák“ címmel alakult a noviszadi egészségügyi főfelügyelőség vezérfelügyelete alatt. A tartózkodás teóriája és a gyakorlat között különösen az ünnepnapok alatt mutatkozik áthidalhatatlan úr. Ilyenkor ugyanis még azok is megköszölgatják a hegy levét, akik hétköznapokon büszkén, de minden különösebb ok nélkül hordják a „T“ jelzésű gombot. A város közel százötven korcsmájában vasár- és ünnepnapokon olyan óriási a forgalom, mint talán sehol a Vajdaság területén. Az elfogyasztott italok mértékét rendszerint a botrányos részegség címen történő előállítások illusztrálják. Az elmúlt éjszaka a rendőrség tizenegy egyént állított elő botrányos elivás címén, közöttük két tamburáshölgyet. Miután egyikük sem volt olyan állapotban, hogy megköszönő pontossággal bemondhassa a nacionaláját, valamennyit a rendőrségen tartották, ahonnt kellő megbírságolás után reggel elengedték őket.

A temerini kántálás

Látogatás, amely állítólag rosszul végződött

Temerini tudósítónk írja: Tóth Ferenc temerini gazda a múlt héten tanyáján disznót vágott, utána jó falusi szokás szerint disznót volt. Vacsora után Tóth és egyik vendége elhatározták, hogy átmennek a szomszéd tanyára Tóth Istvánhoz, aki szintén disznót vágott, „kántálni“. Mivel a kántálásnak egyik főkölléke, hogy a megistelt háziur ne ismerje fel a kántálókat, jelmezben kell elmenni. Tóthék is kifordított subában, sapkában és bekormozott arccal indultak el a kántálásra. Odaérve Tóth István tanyájára, ezek épen lenyugodni készültek, szerbül kértek éjjeli szállást lovaik részére. Tóth Istvánék meglepetésükben úgy érezték, hogy az ő lovaikat kérik. Ez pedig nem is lenne csekély dolog egy vendéglátótól. Észre is vette Tóth Ferenc és társa, hogy jobban ijesztették meg szomszédjukat, mint akarták, a sötétségben hamar visszavonultak. Mikor Tóth István észrevette, hogy vendégei eltűntek, lármáznai kezdett és Tóth Ferenc szállása felé iparkodott, hogy elmondja, mi történt vele. Ott azután kiderült, hogy kik voltak az ő vendégei. Eleinte természetesen szemrehányásokat tett szomszédjának, mert ezt a rossz tréfát vele csinálta, de később ő is belátta, hogy maga a szomszédja a váratlan sikerétől is annyira megijedt, hogy mindjárt hazament.

Ezt az ártatlan esetet a községben mindenki másképpen meséli, némelyik már azt is tudni vélik, hogy mennyivel büntették meg Tóth Ferencet, holott mindjárt kibékültek és továbbra is jó szomszédok fognak maradni.

A Kath. Olvasó

és Gazdakör

nagysikerű házavató ünnepélye

Vasárnap délelőtt ünnepélyes külsőségek között avatták fel a Kath. Olvasó és Gazdakör most épült új dísztermét. A felavatás után Fáth Ferenc apátplébános, Vier János lelkész kör elnök és Abrahám János mondottak nagyhatású beszédeket, elismeréssel emlékezve meg arról az áldozatkészségről, amely lehetővé tette a már rég szüknek bizonyult épület kibővítését. Este nagysikerű műkedvelő műsor szórakoztatta a kör látogatóit. A „Lipi és Lupi“-a „Jöttment“ és az „Öfensége szobája“ című vigeljenetekben Diener Gyula, Fehér György, Mazány Magda, Buzgó Ferenc, Szűcs Kató, Szilák Ferenc, Svraka János, Paszt Ernő és Szegedi Ilonka szórakoztatták az est közönségét, amely sokat tapsolt Diener Gyula, Fehér György, Fürjes és Gausz magánzámainak is. A nagysikerű műkedvelőelődást ma, kedden esten megismétlik.

Sport

**

* **Nem lesz** a görögkeleti karácsonyi ünnepeken football mérkőzés Novisadon. Az igaz, hogy a BSK. ajánlkozott az OSKV-nak szerdára és csütörtökre és szó volt, hogy egy napon a NAK játszik a beogradi csapattal, mivel azonban a Karagyorgye-pálya talaja, amely javítás alatt van nem készült el idejében, a mérkőz.eket nem tartják meg.

* **A Jugoszlavia ismét turára készül.** Már ismételtlen bejárta a vajdasági sajtót az a hír, hogy az országos bajnok turára indul. Egyszer Németország, másszor Ausztria, majd Afrika és Spanyolország volt kombinációban végeredményben Skoplyéba és Bescerekre „turázott“ a csapat, ami igen gyenge klub vezetésre enged következtetni. Most ugy hírlik, hogy olaszföldre rándul a beogradi bajnok, ahol az összes nagy városokat felkeresi. Nem csoda azonban, ha mi ebben a turában is kételkedünk, mert ezt szintén nem a Jugoszlavia vezetősége rendezi. — Vagy talán éppen azért fog sikertülni.

Vasárnapi eredmények:

BEOGRAD

* Jugoszlavia—Jedinstvo 15:0. A bajnoksapatból 6 ember hiányzott, de még így is óriási fölényben volt, úgy, hogy a Jugoszlavia kapujától egy goal-kiket sem rugtak. A Jedinstvo 10, majd csak 9 emberrel játszott.

BÉCS

* Slovan—WAC 1:1.

BRESCIA

* NSC—Brescia 3:0.

HAGEN

* KAC (Budapest)—HSV. 2:0.

EBERFELD

Az MTK—Slavia mérkőzés a nagy eső miatt elmaradt.

BUDAPEST

* A brünni Blue-Star nem jelent meg Pesten és így a Zuglóval tervezett jótékony mérkőzés elmaradt.

Magyar csapatok újévi vereségei külföldön:

ESSEN

* Schwartz-Weiss—MTK 2:1 (0:1). A magyar bajnoksapat Molnár, Opatá, Jenny és Mandl nélkül állott ki, a vásárnapi Slavia mérkőzésre való tekintettel, azonkívül a csapat a játékok sem ambicionálta, különösen, hogy az első féldőben Orth gójjal vezetett.

NÜRNBERG

I. FC Nürnberg—Vasasok 1:0. Az eredmény igen hízegő a budapesti csapatra, mivel a német csapat nemzetközi viszonylatban is legelsőrangú.

FIGYELEM!

FIGYELEM!

A borzalmak háza

lesz a szezon legnagyobb filmslágere!

UJI

UJI

Álarcosbáli jelmezek

bérbe kaphatók

ROSENBERG HERMANN táncanártnál
Kralja Petra ulica 23.

Novisadi terménytőzsde

1925. január 5.

Hivatalos jegyzések.

Buza bácskai 75—76 kg-os 2 százalékos kötés 425—430 (400 mm), bácskai 75 kg-os 2 százalékos kötés 432-50 (100 mm).

Tengeri bácskai március—áprilisra (hajó) kötés 227-50 (1500 mm), bácskai paritás Postumia kötés 225 (1000 mm), bánáti Senta paritásban kötés 195 (450 mm), szerémi kötés 200 (700 mm), szerémi januárra kötés 200 (600 mm).

Buzaliszt bácskai nullás g kötés 630 (100 mm), 5. számú kenyérliszt kötés 515 (100 mm), 5. sz. kenyérliszt paritás Beograd kötés 510 (100 mm), szerémi kenyérliszt (minta szerint) kötés 280 (200 mm).

Buzakorpa bácskai (zsák nélkül) kötés 165 (150 mm).

Irányzat: nyugodt.

A tőzsde 6-án, 7-én, 8-án és 9-én zárva van.

Ridikulók, Necessairek, Kofferek
nagy választékban Duna u. 20. Bőr-
árutüzlet.

Mozi

A szerelem himnusza. Turgenyev Iván orosz levegőjű romantikus darabja: *A szerelem himnusza* kerül még ma az Apollóban színpadra Kovanko Natáliával, az új mozcisillaggal a főszerepben. A meghatározó tárgyú, pompás feldolgozású film méltán sorakozik a legkiválóbb filmek közé. A szerelem himnusza a világ minden nagy városában osztatlan sikert aratott. — Szerdán és csütörtökön az Apolló *A titok* című nagy drámát mutatja be legelsőszereposztásban. A titok a Gaumont-gyár mestermunkája.

Szerkesztői üzenet

Karácsony Betea. Levélben kimerítő választ küldünk. Egyelőre csak azt közöljük, hogy a pénzt nem fogja hamarosan megkapni.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA lapkiadóvállalat“

Apró hirdetések.

KEDVEZŐ ÁRON kapható circa 2000 kg. MAKULATURA. Cim a kiadóban. 71

LAKÁST keresek, üres szoba-konyhát akár a Darányi-telepen is. Címek a kiadóba keretnek. 1-3

HIRDETÉSEK

Heroldeti Munkásbiztosító Pénztár, Novi Sad.

17.238—1924.

Pályázati hirdetmény.

A novisadi kerületi munkásbiztosító pénztár a munkásbiztosító zagrebi központi hivatalának utólagos jóváhagyása mellett 1925. évi január 26-án délelőtt 11 órakor a hivatalos helyiségében Novisadon (Nyegus u. 2. l. em.) megtartja az első írásbeli árlejtést a novisadi kerületi hivatal új palotájának villamos világítási felszerelésére.

Az ajánlatokat a kerületi hivatalhoz kell beadni és mellékelni a kerületi hivatal által kiállított költségvetési tiszta beírt egyenkénti árral és a pályázók által felszámított összeggel.

Az ajánlatokat 100 dináros okmánybélyeggel kell ellátni és jól lezárt borítékban legkésőbb az árlejtés napján délelőtt 11 órakor átadni a kerületi hivatal iktatójába.

Minden ajánlattevőnek készpénzben vagy értékpapírban a kért összeg 5 százalékát bántépénzként letétbe kell helyezni a kerületi hivatal pénztárában legkésőbb az árlejtés napjának délelőtti 10 órájáig. Az értékpapírok kö-

zül csak azokat lehet letétbe helyezni, amelyeket a pénzügyminiszter ur névértékűknél fogva vagy a pénzügyminiszteriumban nyilvántartott pénztételek garancia levelénél fogva alkalmaznak bántépénz céljaira.

Minden ajánlattevőnek fel kell mutatni iparigazolványát, hogy ilyen munka végzésére fel vannak jogosítva, valamint az építészetiügyi miniszteriumtól kapott vállalkozói jogukat, valamint, hogy befizették adójukat a folyó negyedévre.

Az árlejtési feltételek, az ajánlati minta, az általános feltételek, a költségvetés a méretekkel és a szerződés mintája betekinthező a novisadi kerületi hivatalban, az igazgatói irodában minden köznapon a hivatalos órák alatt, a technikai természetű kérdésekre pedig naponként délelőtt 11—12 óra között lehet felvilágosítást kapni.

A pályázat nyertesével szerződést kötnek, a többi ajánlattevőnek pedig visszaadják a bántépénzt bélyeg nélküli elismervény ellenében rögtön az árlejtés eredményének jóváhagyása után, legkésőbb azonban 30 napon belül.

A munkásbiztosító kerületi hivatala fenntartja magának az összes jogokat, a munka kiadása ügyében az árlejtés eredménye szerint, bármely ajánlattevőnek.

Novisad, 1925. január 25.

Tatics Pavle s. k. Brkics Vojin s. k.
elnök. igazgató.

Azonnalra felvez

tanoncot és kifutót

Adler Géza és Fia sütődéje

Sljukina ul. (Szalonka u.) 7.
79-1

NAGYFEJŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzőterem és gombáthuzás.
Legújabb függöny, stor s fehéremű minták

Ügyes bejárónő

felvétetik.

Cim: **Šafarikova ul. (Thökölyi Imre u.) 4. sz.** 1-1
82

3-4 szobából álló azonnal beköltözhető családi házat

belterületen vagy építkezésre alkalmas telket vennék.

Ajánlatokat „Poštanski fah 123.“
78 számra kérek. 1-1

Aiztaloisok és butorgyárosok figyelmébe!

Furnirt a mai naptól bármely mennyiségben az alanti árban bocsátok eladásra:

Dió furnir	Din. 1.75
Cseresznye furnir	1.-
Blinol	1.50
Körte	1.50
Mahagoni	Din. 1-4-ig
Palisander	1-4-ig
Jávör	1.-
Madár jávör	4.-
Citrom	6.-
Tuja kgr.	200.- Dinár.

URBAN GREGEĆ

Petrovaradin (a Vár feljéről szemben.)
Postacsomagot is küldök.
61-1-2

Eladó

egy jóforgalmu három pár köves

Szélmalom.

Zorád József, Mosorin.
69-1-2

Több évi praksissal rendelkező érettségizett mérlegképes könyvelő

magyar, német és szerb nyelvtudással állását változtatná. Szíves megkereséseket „Szerzőképes“ jelige alatt a kiadóhivatal továbbít. 59-1-3

FOJT

KALAPFESTŐ INTÉZET

NOVISAD

Njegoseva (Andrássy)
ulica 9.

Két szoba konyhás

lakás, modern építkezésű teljesen különálló házban kerttel kiadó

Cim: „Reklám“ hirdetőirodában
Novisad, Jevrejska-u. 6. 76 1-2

Eladó egy B E N Z gyártmányu

benzinmotor, mely favágásra, kukoricamorzsolásra

és egyéb ipari célokra kiválóan alkalmas. Ugyanott 250 kg-os tizedes mérleg, üzleti, irodai állványok, nagy kád, kisebb kád és egy nagy dézsa eladók.
Novisad, L. Koszticsa ulica 10. sz.

Zongorák

és

Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska ulica 17.
Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel-és külföldi quinttisza hurokban
Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL

BOSANSKA INDUSTRIJALNA I TRGOVAČKA BANKA D. O.

SARAJEVO

FILIJALA NOVI SAD

Központ: Sarajevo. Fiókok: Beograd, Zagreb, Split, Tuzla és Novisad.

A l a p t ő k e: D. 20.000.000.

T a r t a l é k a l a p: D. 4.500.000.

Sürgőnycim: Bosnabank, Novisad. Telefon számok: 27 és 281.

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézete

Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legzölésesebben és olcsó árakon.

TELEFON: 488. SZÁM.

Kocsigyár bérbeadó.

A tulajdonos hajlandó az egész, vagy minden műhelyt külön-külön (kocsi-, kovács- és kárpitos-műhely), jó szakmesternek átadni.

A gyár gépezetre van berendezve és üzemben van. Kitűnő alkalom oly mesterek részére, akik egzisztenciájukat akarják megalapítani.

Közelebbi felvilágosítások:

Greszer Anton, kocsigyár

Osek I., Pejačević utca 7.

66-1-2